

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Opgericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

Langeraar, Papenveer, 09-05-2025

Aan:

- gemeenteraadsleden Gemeente Nieuwkoop
- b&w gemeente Nieuwkoop
- fracties gemeente Nieuwkoop
- c.c. Eelco Meijer, Simone Vincent

Betreft: herziening omgevingsbeleid, onderdeel windenergie

Geachte dames en heren,

Met deze brief verzoekt de Dorpsraad Rondon de Plassen u om te voorkomen dat de provincie Zuid-Holland de Vierambachtspolder en/of de Wassenaarsche polder aanwijst als zoekgebied voor windturbines.

Op 6 maart 2025 publiceerde de Provincie Zuid-Holland voorstellen voor een nieuwe omgevingsvisie, omgevingsprogramma en omgevingsverordening in het kader van een zogenaemde 'internetconsultatie'.¹ Eén van de onderwerpen in deze stukken betrof een herziening van de plaatsingsvisie voor windenergie. De provincie constateert dat het RES-bod in onder andere de regio Holland Rijnland (waar Nieuwkoop en Kaag en Braassem toe behoren) niet wordt gehaald. Zij is van mening dat het RES-bod in de betreffende regio's alsnog kan worden behaald door windturbines van 5,6 MW met een tiphoogte van minstens 240 meter te plaatsen. Daartoe wil zij de plaatsingsmogelijkheden voor windturbines verruimen: voor het noordelijke deel van de provincie, waarin Holland Rijnland valt, wil zij windturbines niet alleen meer langs grootschalige infrastructuur toestaan, maar ook in clusters of lijnen in het open landschap. De provincie is van mening dat in RES-regio Holland Rijnland 39 tot 44 extra windmolens moeten worden geplaatst om het RES-bod te halen. Op basis van een omgevingseffectrapportage (OER) wil zij via een aanpassing van 'kaart 24' in bijlage II van haar omgevingsverordening nieuwe gebieden aanwijzen die geschikt zijn voor windturbines. Onduidelijk is of zij tegelijkertijd binnen die gebieden al concrete zoekgebieden wil aanwijzen.

In een provinciale voorlichtingsbijeenkomst/Open Huis op 6 maart 2025 en in bijeenkomsten met de gemeenteraadsleden van Kaag en Braassem respectievelijk Nieuwkoop op 21 december 2024 respectievelijk 27 maart 2025 hebben medewerkers van de provincie een powerpoint presentatie laten zien waarin – als "denkrichting" – alvast een cluster van 15 van dergelijke windturbines is ingetekend in de Vierambachtspolder. Daarnaast heeft Kaag en Braassem eerder niet alleen de Vierambachtspolder maar ook de Wassenaarsche polder aangewezen als zoekgebied voor windturbines. Niet uitgesloten is dat de provincie ook daar windturbines wil laten plaatsen.

De Dorpsraad Rondon de Plassen is zeer verontrust over deze plannen.

Allereerst blijkt uit wetenschappelijk onderzoek dat de slagschaduw en het geluid dat windturbines produceren de **gezondheid** van omwonenden **schaden**. Doordat de Raad van State in een uitpraak van 30 juni 2021² de toen geldende normen onverbindend heeft verklaard en de rijksoverheid nog steeds geen nieuwe normen heeft vastgesteld, kunnen lagere overheden nu zelf bepalen welke normen voor geluidsoverlast, slagschaduw en afstand tot woningen zij acceptabel vinden. Daartoe kunnen zij aansluiten bij concept-normen die de rijksoverheid in oktober 2023 wél heeft gepubliceerd, maar deze bieden naar de mening van diverse deskundigen te weinig bescherming.³ Niet voor niets heeft de rijksoverheid het RIVM om nieuw onderzoek gevraagd.⁴

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/omgevingsbeleid/lopende-herzieningen-omgevingsbeleid/herziening-2025/>

² ECLI:NL:RVS:2021:1395.

³ Zie o.a. www.windwiki.nl, een website waarop medici met verwijzing naar wetenschappelijke onderzoeken er op wijzen dat de Nederlandse (concept) normen tot te grote gezondheidsrisico's leiden. De reactie van deze artsen op de voorgestelde normen van de rijksoverheid vindt u op <https://www.windwiki.nl/wp-content/uploads/2024/06/Zienswijze-paramedici-op-het-Ontwerpbesluit-Windturbines-.pdf>.

⁴ Zie o.a. de factsheet 'gezondheidseffecten van windturbines' van het RIVM en Aanhangsel Handelingen II 2024/25, nr. 1219, antwoord d.d. 4 februari 2025 op vraag 4 van Kamerlid Vermeer (BBB). Dit onderzoek zal niet eerder dan in 2026 gereed zijn.

Vereniging Dorpsraad Rondon de Plassen vertegenwoordigt de bewoners van de kernen Langeraar en Papenveer (gemeente Nieuwkoop).

Rondon de Plassen staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Den Haag onder nummer 53434145.

Bankrekeningnummer NL84 RABO 0161 9297 61 (Rabobank Groene Hart Noord) ten name van Dorpsraad Rondon de Plassen.

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Opgericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

Ten tweede vormen windturbines een **risico voor dieren en het milieu**. Vogels worden door de draaiende wieken geschept. En de coating van microplastics die op de wieken zit slijt daar in de loop der jaren van af, waarbij niet alleen die plastics, maar ook daarin verwerkt Bisfenol A en mogelijk zelfs PFAS door de wind over het land verspreid worden. Degelijk onderzoek naar de mate van deze vervuiling met mogelijk desastreuze milieu-effecten, ontbreekt nog.

Ten derde maken windturbines van 240 of – daar wordt inmiddels van gesproken – 280 meter hoog een **grote inbreuk op het open landschap**, zeker als deze in clusters in dat landschap worden gezet in plaats van langs grote infrastructuur. De Dorpsraad Rondon de Plassen is van mening dat clusters van windturbines in het Groene Hart extra onwenselijk zijn, nu het Groene Hart een belangrijk recreatiegebied vormt voor de inwoners van de omliggende grote steden. Deze ruimte dient open, groen en rustig te blijven en niet te worden omgezet in een semi-industrieel landschap met hoge windturbines.

Alleen om deze drie redenen is de Dorpsraad Rondon de Plassen al van mening dat een pas op de plaats zou moeten worden gemaakt met het plaatsen van windturbines, in ieder geval in het Groene Hart.

Specifiek wat betreft het plaatsen van windmolens in **de Vierambachtspolder** of **de Wassenaarsche polder** komt hier nog bij dat dit zou betekenen dat de windmolens ten zuidwesten van de woningen in Langeraar zouden komen. Gelet op de loop van de zon en de normale windrichting zou dit betekenen dat de **inwoners van Langeraar zeer veel hinder van de windturbines** zouden krijgen. Voorts zouden windturbines in de Wassenaarschepolder de **bouw van nieuwe woningen** in die polder kunnen **frustreren**.

De Dorpsraad is dan ook van mening dat er geen windturbines in deze polders dienen te komen en wil daartoe de nodige acties ondernemen. Die acties betreffen onder meer het benaderen van de provincie om bovengenoemde bezwaren onder de aandacht te brengen en haar erop te wijzen dat het aanwijzen van zoekgebieden voor de extra windturbines dreigt plaats te vinden op basis van een overhaaste en gemankeerde procedure.

Voor zover de Dorpsraad bekend, wil de provincie op 7 oktober 2025 een volgende versie (de zogenoemde een 'ontwerp-versie') van haar nieuwe omgevingsvisie, omgevingsprogramma, omgevingsverordening en OER vaststellen. Deze stukken wil zij vervolgens eind oktober ter inzage leggen. Daar kan iedereen dan tot 8 december met een 'zienswijze' op reageren. Onduidelijk is of dit ook geldt voor de nieuwe kaart 24, waartoe de OER zou moeten leiden of zelfs – als deze ook begin oktober bekend zouden zijn – voor concrete zoekgebieden. Na ontvangst van de zienswijzen zouden gedeputeerde staten de stukken in maart 2026 moeten vaststellen en zouden vervolgens provinciale staten dit in juni 2026 moeten doen.

Uit contacten met de provincie heeft de Dorpsraad begrepen dat zienswijzen in de praktijk niet of nauwelijks leiden tot aanpassing van provinciale plannen. Werkelijke invloed op de plannen is alleen mogelijk indien men al veel eerder aan de bel trekt. Eén van de mogelijkheden is om beargumenteerd te vragen het onderdeel 'windenergie' uit de OER en de overige stukken te halen. De Dorpsraad zal dit, met een verwijzing naar onduidelijkheden en de gemankeerde procedure (zie ook de vragen aan het slot van deze brief) zo snel mogelijk doen.

De Dorpsraad is ervan op de hoogte dat de ook de gemeenteraadsleden van de gemeente Nieuwkoop geen windturbines op het grondgebied van Nieuwkoop wensen, en is blij dat de gemeente haar zorgen heeft geuit over de – toen nog slechts – plannen van Kaag en Braassem voor windturbines in hun deel van de Vierambachtspolder en de Wassenaarsche polder.⁵ Mede gelet op de op 3 april 2025 met algemene stemmen aangenomen motie 'Grote zorgen over de provinciale inzet op windturbines in en nabij onze gemeente' van Samen Beter Nieuwkoop, vraagt de Dorpsraad u om op korte termijn actie jegens de provincie te ondernemen om te voorkomen dat

⁵ Zie o.a. de brief van 6 maart 2025 van b&w Nieuwkoop aan b&w Kaag en Braassem, zaaknummer 473500.

Vereniging Dorpsraad Rondon de Plassen vertegenwoordigt de bewoners van de kernen Langeraar en Papenveer (gemeente Nieuwkoop).

Rondon de Plassen staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Den Haag onder nummer 53434145.

Bankrekeningnummer NL84 RABO 0161 9297 61 (Rabobank Groene Hart Noord) ten name van Dorpsraad Rondon de Plassen.

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Opgericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

deze de Vierambachtspolder en de Wassaarsche polder - of het nu gaat om het Nieuwkoopse deel van deze polders of het deel van Kaag en Braassem, of beide - aanwijst als zoekgebied voor

windturbines. Bijvoorbeeld door, net als de Dorpsraad, de provincie te vragen om het element 'windenergie' uit de herziening van haar omgevingsbeleid te verwijderen en aldus geen overhaaste beslissingen te nemen. De Dorpsraad zou graag zien dat de betrokken wethouder van Nieuwkoop, voorzien van een volledig mandaat van de gemeenteraad, nog in de maand mei de bezwaren tegen windturbines bij de betreffende gedeputeerde, de heer Potjer, naar voren brengt.

Hierna volgen vragen die de Dorpsraad over de provinciale handelwijze heeft.

1. De Dorpsraad leest in het Hoofdlijnenakkoord van het kabinet Schoof: "Windmolens komen zoveel mogelijk op zee, in plaats van op land" (hoofdstuk 5) en "In nieuw te bestemmen gebieden gaat woningbouw, in geval van concurrentie om grond, boven windmolens" (hoofdstuk 3).⁶ Ook in hoofdstuk 5 van het Regeerprogramma staat dat windturbines zoveel mogelijk op zee komen.⁷ Is het beleid van de provincie hier niet mee in strijd?
2. Volgens het Klimaatakkoord zou Nederland in 2030 35 terawattuur (TWh) aan zonne- en windenergie moeten produceren. Volgens het Planbureau voor de Leefomgeving zullen reeds bestaande projecten in combinatie met projecten die in de pijplijn zitten, in 2030 naar verwachting tussen 37 en 45 TWh aan elektriciteit produceren. Daarmee is heel waarschijnlijk dat het doel van 35 TWh uit het klimaatakkoord wordt gerealiseerd.⁸ Is de provincie dan wel bevoegd om nog meer windmolens op land neer te (laten) zetten?
N.B. De Dorpsraad realiseert zich dat na 2030 nog meer niet-fossiele elektriciteit opgewekt zal moeten worden. Volgens onderzoek van CE Delft kunnen de klimaatdoelstellingen voor 2050 echter ook gehaald worden zonder extra wind en zon op land. Wind op zee en zon op dak (met of zonder kernenergie) in combinatie met regelbare waterstofcentrales en import van waterstof zullen voldoende niet-fossiele elektriciteit kunnen opleveren.⁹
3. Mag de provincie van een gemeente die – zoals Nieuwkoop – door middel van zonnevelden in haar RES-bod voorziet, eisen dat zij daarnaast windturbines op haar grondgebied toelaat om aldus het tekort aan groene energie te helpen opvangen dat ontstaat omdat andere gemeenten in de RES-regio niet aan hun RES-verplichtingen voldoen?
4. Wanneer en door wie worden de nieuwe zoekgebieden voor windturbines nou precies aangewezen:
 - a. vormt dit onderdeel van de ontwerp-herziening die gedeputeerde staten op 7 oktober 2025 vaststellen, of beperkt die ontwerp-herziening zich tot de nieuwe plaatsingsvisie en eventueel een bijgestelde kaart 24 met gebieden die volgens de resultaten uit de OER op zich geschikt zijn voor windturbines maar waarbinnen nog geen zoekgebieden worden onderscheiden?
 - b. in het tweede geval: wanneer en door wie worden de concrete zoekgebieden voor windturbines dan aangewezen? Indien gedeputeerde staten dit doen, kunnen provinciale staten of de betrokken gemeenten daar dan nog invloed op uitoefenen? En hoe wordt voorzien in participatie door de inwoners van de betrokken gemeenten?
5. Wat gebeurt er nadat de zoekgebieden zijn vastgesteld:
 - a. krijgen gemeenten eerst nog zelf de mogelijkheid om de windturbines te vergunnen en neemt de provincie het initiatief pas van ze over als dit volgens haar niet snel genoeg gaat, of gaat de provincie de vergunningen al direct zelf verlenen?
 - b. als de provincie (al dan niet na de gemeenten een kans te hebben gegeven om de vergunningen te verlenen) de vergunningen zelf gaat verstrekken: hoe gaat de provincie dan zorgen voor minimaal 50% lokaal eigendom?

⁶ Kamerstukken II 2023/24, 36471, bijlage bij nr. 37.

⁷ Kamerstukken II 2023/24, 36471, bijlage bij nr. 96.

⁸ Monitor RES 2024, Een voortgangsanalyse van de Regionale Energiestrategieën van het Planbureau voor de Leefomgeving, 12 december 2024.

⁹ https://ce.nl/wp-content/uploads/2023/03/CE_Delft_220235_Nut_en_noodzaak_extra_wind_op_land_in_2030_en_2050_def.pdf

Vereniging Dorpsraad Rondon de Plassen vertegenwoordigt de bewoners van de kernen Langeraar en Papenveer (gemeente Nieuwkoop).

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Opgericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

6. Volgt de provincie bij haar plannen om tot windmolens in Nieuwkoop en Kaag en Braassem te komen wel een deugdelijk proces?
 - a. De termijn van de internetconsultatie was voor een zo omvangrijke wijziging als de herziening van het hele omgevingsbeleid van Zuid-Holland buitengewoon kort, namelijk van 6 tot en met 24 maart (18 dagen).
 - b. Zou het – mede gelet op het voorzorgsprincipe – niet in de rede liggen dat de provincie niet naar plaatsing van nieuwe windmolens streeft zolang niet duidelijk is welke normen dienen te worden aangehouden om de gezondheid van omwonenden niet te schaden en zolang niet duidelijk is hoeveel microplastics, bisfenol A en PFAS ten gevolge van slijtage van de wieken van windturbines in het landschap belanden?
 - c. Hoe wil de provincie bij het aanwijzen van zoekgebieden en het vergunnen voorzien in serieuze inspraak voor omwonenden? (Zie ook de vragen 3 en 4.) Dit mede gelet op de bevindingen van de Randstedelijke Rekenkamer over de rol van de provincie bij het participatieproces Windpark Spui van december 2024.¹⁰

Overigens hebben wij uit gesprekken met leden van provinciale staten begrepen dat deze leden vaak ook tegen meer windturbines op land zijn, maar dat men zich meent te moeten houden aan het provinciale coalitieakkoord. Dat akkoord werd echter gesloten in de tijd dat men er nog van uit mocht gaan dat het Groene Hart beschermd was tegen plaatsing van windturbines in het open landschap. Bovendien zijn de huidige windturbines door hun grootte van een andere categorie, zoals de provincie in haar stukken zelf ook opmerkt. In wezen is de nu voorgestelde plaatsingsvisie met mega-windturbines niet voorzien in het provinciale coalitieakkoord van destijds en dient over zo'n grote aanslag op het landschap en de gezondheid van omwonenden opnieuw onderhandeld te worden. Ook voor het provinciebestuur geldt dat tijdens het spel het veranderen van de spelregels niet is toegestaan. Bij gevolg lijkt ons dat de statenleden zich niet gebonden zouden moeten voelen en vrij zouden moeten kunnen uitspreken over de onwenselijkheid van de plannen van gedeputeerde staten. Wellicht kan de wethouder dit standpunt ook overbrengen aan de heer Potjer.

Ten slotte vraag de Dorpsraad Rondon de Plassen u, voor het geval de provincie doorzet en vergunningen wil gaan verlenen voor windturbines in de Vierambachtspolder en/of de Wassenaarsche polder, alvast beleidsregels vast te stellen die de belangen van de inwoners van Langeraar beschermen. Voor een voorbeeld hiervan wordt verwezen naar de 'Beleidsregel windenergie gemeente Raalte 2024', waarin onder meer een minimumafstand van een kilometer tussen windturbine en woningen is opgenomen.¹¹

Graag vernemen wij uw reactie op ons verzoek.

Hoogachtend,

Namens het Bestuur en de Taskforce RES dorpsraad Rondon de Plassen.

Michel Pieterse, secretaris.

¹⁰ <https://www.randstedelijke-rekenkamer.nl/sites/d10p.randstedelijke-rekenkamer.nl/files/2025-01/Rapport-Windpark-Spui.pdf>

¹¹ <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR731991/1>. Eén kilometer komt neer op ongeveer 4x de tiphoogte. Dat is bijvoorbeeld in Denemarken gewoon de landelijke norm.

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Opgericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

Vereniging Dorpsraad Rondon de Plassen vertegenwoordigt de bewoners van de kernen Langeraar en Papenveer (gemeente Nieuwkoop).

Rondon de Plassen staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Den Haag onder nummer 53434145.

Bankrekeningnummer NL84 RABO 0161 9297 61 (Rabobank Groene Hart Noord) ten name van Dorpsraad Rondon de Plassen.